

GONIEC KRAKOWSKI

Rok VI.

Nr. 151.

Kraków, sobota 1 lipca 1944

Ceny zasadnicze ogłoszeń: Za wiersz o wysokości 1 mm i 22 mm szerokości (1 szpalta) po 38 groszy, „marginesowa” po złotych 3.— za 1 milimetr w jednej szpalcie (szerokość szpalty 45 milimetrów). Adres: „Goniec Krakowski, Kraków, Wielopole 1. tel. 22061.

Nie zamówione przez Redakcję telexy będą zwracane autorom jedynie przy dołączeniu portu zwrotnego. Prenumerata miesięczna 6.— zł., z odnośnikiem do domu 6.50 zł. W Rzeszy z dopłatą porta 7.50 zł. W Gen. Gab. tylko prenumerata przez urzędy pocztowe. Konto czekowe: Warszawa 658.

V 1 niepokojącą zagadką.

2 tygodnie doświadczeń z nową bronią

Różne sposoby użycia tajemniczych środków broni.

Kraków, 30 czerwca. Pomimo wielkich wydarzeń, które mają miejsce na froncie północnej Francji, mimo zażartych walk o miasto Cherbourg, duża część zainteresowania opinii całego świata skierowuje się nie ku tamtym wydarzeniom, lecz ku nowej broni niemieckiej nazwanej V 1 i stanowiącej, według niemieckich źródeł, pierwszą z kilku nowych gatunków broni.

Zainteresowanie tą nowością tłumaczy się prosto tym, że ma się tu do czynienia z pomysłem niezwykle oryginalnym i przypominającym fantastyczne powieści podróżnicze Verne'go. Pociski rzucające na Anglię południową i na Londyn można — według sprawozdania korespondenta wojakowego DNB. — porównać ze samolotem małego typu, bez pilota, kierowany na odległość.

Specjalny napęd rakietowy nadaje temu pociskowi-samolotowi wielką szybkość.

Wielkość napędu stosuje się do odległości, jaką ma przebyć ten aparat.

Według tego samego źródła skuteczność działania broni V 1 jest olbrzymia i nie da się porównać z działalnością pocisku wyrzuczonego z lufy olbrzymich dział dalekonośnych, ani też z działalnością bomb lotniczych najcięższego kalibru.

Latające bomby zawierają kombinację materiałów rozpryskowych i zapalających.

Oczywiście, że niewiadomo gdzie znajdują się bazy broni V 1, lub gdzie znajdują się arsenały tej broni, czy nad Kanalem La Manche czy gdzieś indziej. Wiadomo tylko, że przelatają nad kanałem i to z taką szybkością, że najszybsze samoloty myśliwskie brytyjskie nie mogą im nadażyć.

Wysokość lotu tego aparatu da się dowolnie regulować.

Zgodnie ze zdaniem sfer fachowych istnieje zapewne trzy sposoby wyrzucania tych ciał wybuchowych w kierunku ich celów: po pierwsze startem pojedynczym, po drugie startem szeregowym, po trzecie startem masowym w nieregularnych odstępach. Waznym jest w posługiwaniu się bronią V 1, że warunki atmosferyczne nie wpływają zupełnie na jej działanie, natomiast możliwość broni znacznie uzależniona jest od pogody.

Pewien fachowiec niemiecki posiadający kontakt z dowódcą broni V 1 oświadczył, że

dotychczas uruchomiono tylko pierwszą klasę, a wkrótce będzie wydany rozkaz do akcji w pełnych rozmiarach.

Wszystkie te szczegóły, odnoszące się do „V 1”, a również skutki jego działania, budzą w Anglii zrozumiałe obawy. W związku ze zwalczaniem tych latających bomb pisze londyński korespondent „Baseler National-Zeitung”, że w stolicy Anglii panuje pogląd, iż pociski tych nie można unieszkodliwić ani przy pomocy samolotów myśliwskich, ani też artylerji przeciwlotniczej ani w końcu bombardowaniem miejsc startowych. Wybitny angielski fachowiec general-porucznik Martin twierdzi w związku z bombardowaniem Las de Calais, gdzie mają się znajdować bazy nowej broni za marne trafstwo.

Inny głos angielski pochodziący od znanego publicysty Candusa, piszącego w „Daily Sketch”, mówi, że nowa broń jest niesamowita. To uczucie niesamowitości wynika według autora z faktu, że

bombardowanie dokonują się nie przy udziale ludzi, ale maszyn.

Niesamowitość wzrasta jeszcze przez tę okoliczność, że nie można tutaj walczyć przeciwko istocie ludzkiej i poznać jej psychologii, lecz że ma się do czynienia z bezduszną maszyną. Te okoliczności powodują zdaniem Candusa, że nerwy publiczności są wobec nowej broni znacznie odporne jak w zetknięciu się z innymi epizodami wojny obecnej.

Jeśli chodzi o zniszczenia poczynione przez bomby latające, to wspomniany dziennikarz pisze narazie tylko tyle, iż szkody wyrządzone przez „V-1”, są mało pocieszające. Dziennik „Daily Mail” żąda, aby udzie-

lono publiczności angielskiej bliższych informacji na temat nowej broni. Zaznajomienie ogółu z tym nowym czynnikiem obecnej wojny nie będzie zdaje się łatwe, gdyż, jak donoszą dzienniki szwedzkie, wciąż jeszcze blakają się fachowcy angielscy w ciemnościach co do charakteru broni „V. 1”. Akcja obronna w Anglii znajduje się jeszcze

w stadium prób. Jeśli chodzi o ostatnie naloty pocisków latających, które spadły we wtorek na teren Anglii południowej, to miejscowi obserwatorzy podają, iż pomiędzy ustanowieniem działania motoru a eksplozją zaobserwowano większą przerwę. Nowe te bomby wyposażone są, jak się zdaje, w przyrząd opóźniający wybuch.

Solidarność Rzeszy z jej sprzymierzeńcami.

Niemcy dysponują skrupulatnie zgromadzoną rezerwami.

Bukareszt, 30 czerwca. Ze względu na położenie własne z uwagą śledzi się w Bukareszcie rozwój sytuacji we Finlandji oraz przebieg rozmów niemiecko-fińskich.

Do decyzji, jaka zapadła obecnie, przywiązuje się według oceny panującej w Bukareszcie zasadniczą wagę polityczną, która odnosi się także do istotnej sytuacji Rumunii. Według zdania rumuńskiego, na sygnali tej wynikały trzy jasne wnioski: Narody, zjednoczone we walce przeciwko bolszewizmowi upatrują nawet i w najcięższych walkach, staczanych z powodzeniem, czerwona, zawsze jeszcze lepszego rozwiązania kwestji, aniżeli w kompromisie o wątpliwej jakości, któryby nie posiadał znaczenia innego, jak otwarcie wrót dla bolszewizmu.

Sadzi się w Bukareszcie, że solidarność jaka wiąże Niemcy z temi narodami, okazała się ponownie jako fakt praktyczny i realny. Udzielając pomocy wojskowej dla Finlandji pokazała wreszcie Rzesza przyjaciółom swym na całym świecie, że dysponuje ona rezerwami, które użyte być mogą w punktach zagrożonych na europejskim froncie obronnym. Nie jest to bynajmniej przypadkiem, że omawiając wypadki fińskie, podkreśla prasa szczególnie właśnie dwa te ostatnie punkty widzenia. Currentul pisze: „Fakt, że Niemcy posyłać Finlandji na pomoc swe dywi-

zie, jest dowodem, że dowództwo niemieckie dysponuje rezerwami i że rezerwy te skrupulatnie przetrzymywane były aż do obecnej fazy wojennej.

Hiszpański dziennik „Informaciones” pisze: „Pomoc wojskowa udzielona przez Niemcy Finlandji na jej prośbę, jest zdarzeniem sensacyjnym i naprzekór wszelkiej przeciwnej propagandzie stanowi ona dowód siły Trzeciej Rzeszy i niezłomnej jej woli, aby nie zrobić zawodu żadnemu z państw sprzymierzonych w walce przeciwko bolszewizmowi. „Informaciones” kończy swój artykuł lapidarnym stwierdzeniem: „Żadna siła nie jest w stanie podminować twierdzy niemieckiej przy pomocy wojskowej”.

Dziennik chorwacki „Nowa Hrvatska” pisze:

„Znowu mamy dowód, że Niemcy nawet w najcięższych godzinach dotrzymują danego przez siebie słowa, żołnierz niemiecki także na obcej ziemi walczy z tym samym entuzjazmem i z takim samym zdecydowaniem, jakgdyby chodziło o obronę własnej ojezyny. Ostatnie oświadczenie ministra spraw zagranicznych Rzeszy w Helsinkach znajdzie silne echo, ponieważ jest ono dowodem, że Niemcy nigdy nie pozostawiają swoich sprzymierzeńców na łaskę losu, wprost przeciwnie, będą z nimi dzielić w idealnym porozumieniu dobre i złe aż do zwycięstwa”.

Bononi bezsilny wobec Anglosasów.

Mediolan, 30 czerwca. Według nadeszłych tu doniesień z Włoch okupowanych przez aliantów, rząd Bononi'ego jest zupełnie bezsilny i traktowany przez władze anglosaskie z obojętnością.

Na administrację Rzymu nie ma on wpływu. W kołach sześciu stronnictw politycznych bezwzględne postępowanie

pułkownika Poletti, w kierownictwie administracji Rzymu miało wywołać rozczarowanie.

Zapowiedź zwolnienia jakiegoś zgromadzenia konstytucyjnego nie jest nigdzie brana poważnie, zwłaszcza że zgromadzenie to ma się zebrać dopiero po zakończeniu wojny.

[W dniu imienin króla szwedzkiego Gustawa odbyła się w Sztokholmie wielka parada. Na zdjęciu na sztandarach. — Na prawo w jednym z północno-norweskich miast portowych odbyła się wielka anty-bolszewicka demonstracja, w której wzięli udział m. in. także organizacja „Riks-Hirden”.

Klasyczny przykład.

(▲) Kraków, 30 czerwca. Historia dostarcza mnóstwa przykładów, które przekonują nas, że w zmaganiach dwóch narodów decyduje przede wszystkim tężyzna ducha, siła i hart woli. Nie ilość wojska, ale jego jakość i jego nastawienie duchowe prowadzą do zwycięstwa.

Kiedy w 490 r. przed Chr., Darjusz, potężny król perski — z którym właściwie nikt nie mógł podówczas równać się — zażądał od małej Grecji uznania swego zwierzchnictwa, spotkał się z kategoriycznym sprzeciwem. W odpowiedzi na ządanie zapłaceniu haraczu, otrzymał dumną odpowiedź: „Przyjdź i wrzć sobie”. I Grecy stanęli do walki — napozór beznadziejnej. Woleli jednak raczej zginąć, niż ulec Persom. Przekonani o słuszności swej sprawy — mimo przytłaczającej przewagi nieprzyjaciela — ruszyli do boju i nieśmiertelnie odnieśli zwycięstwa. Maraton 490 r. przed Chr., Salamina 480 r. przed Chr., Plateje 479 r. przed Chr. Miałe to od tego czasu prawie 2500 lat. A jednak świat pamięta i zawsze będzie pamiętał o tych sławnych wyzwykach.

Podobny wypadek — historia powtarza się — mamy do zanotowania i obecnie w współczesnych nam czasach.

Mała Finlandja — ten kraj „tysiąca jezior” — nie zlekka się pogrzebał swego potężnego sąsiada — Unji Sowieckiej — podniosła rzucając jej rękawicę i dumnie stanęła do walki — walki na śmierć i życie.

Nie pomogło ultimatum — nie pomogły groźby. Cały naród stanął zwarcie za swoim rządem, który słusznie zażądał stanowisko: „raczej śmierć bohaterka, niż życie haniebnie”. Tym krokiem Finlandja zdobyła sobie powszechną sympatię i uznanie całego świata, a nawet szacunek u wyczuwających.

Finowie okazali się dzielnymi ludźmi i walecznymi żołnierzami. W życiu codziennym muszą oni staczać ustawiczną walkę z potężnymi żywiołami: wodą, mrozem, śniegiem i wiatrem. W ustawicznej walce z przyrodą, przymierają głodem — nawet w urodzajnych latach mieszają korę brzoźową do chleba — a jednak nie ustają w tej walce, hartując ciało i ducha.

Na pierwszy rzut oka mogłoby się wydawać, że uboga, hen daleko na północ wysunięta, Finlandja, jest krajem o małej kulturze. Okazuje się jednak, że sprawa przedstawia się wprost przeciwnie. Finowie mimo swego ubóstwa, mimo ciężkich warunków wśród jakich żyją, rozwinieli wysoką i materialną i duchową kulturę, nie ustępując narodom zachodnio-europejskim. Świadczą o tem i fińskie budownictwo i sztuka i literatura. Cały szereg fińskich utworów literackich przetłumaczono na obce języki, a juińska epopjia „Kalewala” też zyskała sobie nie mały rozgłos.

Obecnie Finlandja stoi w obliczu ciężkich walk z przeważającym liczebnie wrogiem — bolszewicką Unją Sowiecką. Walka jest twardą, lecz twierdym i zahartowanym jest Fin — ugiąć się nie da. Przekonany o słuszności swego stanowiska, świadom grozy niebezpieczeństwa bolszewizmu, stoi twardo przy swych prawach, zdecydowany walczyć aż do zwycięskiego końca.

Dzielna postawa Finlandji, wiernej nie tylko swym zasadom, ale braterstwu broni z Niemcami — które datuje się z czasów wojny światowej — jest ze wszelkich miar godną uznania. Nie więc dziwnego, że Niemcy w chwili, kiedy Finlandja znalazła się w trudnej sytuacji, udzieliły jej militarnej pomocy, okazując się dla swego sojusznika też wiernym sprzymierzeńcem.

Pięć brytyjskich samolotów zaatakowało dnia 26 bm. popołudniu na lotnisku w Zagrzebiu dwa samoloty sanitarne, co dopiero przybyło na lotnisko, a które nosiły wyraźne oznaczenia Czerwonego Krzyża. Obie maszyny spłonęły.

lewo widzimy defilującą przed królem młodzież ze anty-bolszewicka demonstracja, w której wzięli udział m. in. także organizacja „Riks-Hirden”.

